Stockholms läns sjukvårdsområde
Sjukvårdsdirektören

ANMÄLAN
2023-03-23

SLSO 2023-1058

Återrapport visselblåsning 2022

Anmälan överlämnas till nämnden för Stockholms läns sjukvårdsområde för kännedom.

Återrapport visselblåsning 2022

Ärendebeskrivning

Sedan 2013 finns det en möjlighet för anställda inom Stockholms läns sjukvårdsområde (SLSO) att anmäla misstanke om oegentligheter. Detta kan ske skriftligen eller via telefon och anmälaren kan välja att vara anonym. Inkomna ärenden överlämnas till ansvarig handläggare för bedömning. Det finns dessutom en central visselblåsarfunktion för hela Region Stockholm, de anmälningar som har inkommit till SLSO via denna funktion har tagits med i denna sammanställning. Under 2022 har det inkommit fem visselblåsningar till SLSO:s visselblåsarfunktion.

Flemingsbergs vårdcentral

Ärendet inkom via den centrala visselblåsarfunktionen och lämnades över till SLSO för utredning. I den anonyma anmälan framkommer att anmälaren anser att Medicinskt ledningsansvarig läkare (MLA) och tillika enhetschef på Flemingsbergs vårdcentral planerar och hanterar schemaläggningen för läkarna på ett sätt så det gynnar enhetschefen och dennes partner på bekostnad av de andra läkarna.
Ärendet har överlämnats till ansvarig närsjukvårdschef för utredning.

I närsjukvårdschefs dialog med verksamhetschefen framkommer att denna kritik är känd och har funnits under en längre tid. Det framkommer i dessa samtal inga misstankar om oegentligheter i hanteringen.

Verksamhetschefen har startat en process och dialog med MLA/enhetschef gällande schemahanteringen och hur den processen kan bli mer likvärdig och transparent. Även ledningsgruppen är delaktiga i detta.
Under tiden för utredningen genomförs efter önskemål ett möte med tre läkare på vårdcentralen i samma ärende.

Läkarna uttrycker vid mötet att de ser att en process är inledd enligt ovan och verksamhetschefen förtydligar denna och planeringen framåt.
Fortsatt process får hanteras lokalt av verksamhetschef i dialog med MLA/enhetschef, ledningsgrupp och läkargrupp.
Närsjukvårdchef följer upp arbetet genom dialog med verksamhetschef.
Efter vidtagna åtgärder avslutas ärendet.

Ytterö, Psykiatri Södra Stockholm

Ärendet inkom via den centrala visselblåsarfunktionen och lämnades över till SLSO för utredning. I ärendet beskrivs två olika negativa händelser som drabbat två olika patienter, båda på heldygnsvårdsavdelning Ytterö, Psykiatri Södra Stockholm under vår samt sommar 2021.

I ärendet namnges ingen patient eller medarbetare. De beskrivningar som ges i anmälan påminner om två ärenden som har utretts enligt gällande rutiner. Några andra ärenden under den angivna tidsperioden som skulle kunna vara förenliga med beskrivningen i anmälan finns det ingen kännedom om.

Utredning har gjorts med stöd av verksamhetens patientsäkerhets-handläggare, chefsöverläkare, HR och lokal ledning. Risker och brister har identifierats och åtgärder vidtagits. Handläggning har skett i samråd med chefläkare i SLSO, och ett ärende har anmälts enligt Lex Maria.
Efter vidtagna åtgärder avslutas ärendet.

Psykiatri Södra Stockholm

Två ärenden har inkommit gällande en anställning i Psykiatri Södra Stockholm. Två separata men liknande utredningar har genomförts och vilkas slutsatser redovisas nedan.

Ärende 1
Ärendet inkom via den centrala visselblåsarfunktionen och lämnades över till SLSO för utredning. Under sommaren 2022 anställs en biträdande chef till Psykiatri Södra Stockholm. Enligt anmälan har den person som anställs tidigare varit verksam inom psykiatrin men har inte någon utbildning eller erfarenhet av psykiatri. Tjänsten utannonseras inte heller. Personen får även ett lönelyft trots att den utför samma arbetsuppgifter som tidigare och inte får något chefsansvar delegerat till sig.

Ärendet har överlämnats till HR-direktören för utredning.

Ärende 2
Ärendet inkom via den centrala visselblåsarfunktionen och lämnades över till SLSO för utredning.

Anmälaren anger följande som gäller en anställning i Psykiatri Södra Stockholm. Enligt anmälaren råder det oegentligheter rörande en av klinikens chefer. Personen saknar enligt anmälan formell och reell

kompetens inom psykiatri. En grundlöneökning gjordes men inte ett tidsbegränsat chefstillägg och medarbetaren skulle inte få några nya arbetsuppgifter utan bara fortsätta med det den gjort tidigare.
Utnämningen gjordes inte heller som ett tidsbegränsat chefstillförordnande vilket strider mot SLSO:s och Region Stockholms direktiv. Personen använder inte Kom och Gå för att registrera sin arbetstid. Personen är på långa privata ledigheter flera veckor vilket inte registrerats som frånvaro i systemet. I anmälan framförs även att den som har överblick över arbetstidsregistreringar lokalt är mycket nära vän med personen.

Utredning

Inom SLSO är rutinen vid chefsförordnande att medarbetarna har ett tidsbegränsat förordnande för uppdraget och en tillsvidareanställning i sin grundprofession. Information finns på SLSO:s Intranät.
Chefer har under sin förordnandetid ett separat avtal där det tydliggörs vad som gäller för överöverenskommelse mellan medarbetare och arbetsgivare. Chefsförordnandet skrivs normalt på tre år. Chefsförordnanden förhandlas i respektive samverkansgrupp.

Rutin för tillsättande av biträdande chefer och innehåll av uppdrag kan se olika ut för de verksamheter som har det inom SLSO:s verksamheter.
Det finns i dag ingen gemensam skriftlig rutin inom SLSO.
Enligt uppgift från chefer inom aktuell verksamhet är det praxis att uppdrag som biträdande chef är tidsbegränsat.
Det finns ett verkställighetsbeslut för lönetillägg inom Psykiatrin där belopp för biträdande enhetschef finns specificerat.

Information om tillsättandet av biträdande verksamhetschef i aktuellt fall togs upp i verksamhetens samverkansgrupp den 9 juni 2022.
Verksamhetschefen beslutade i juni om att göra en lönejustering för medarbetaren, från och med den 1 juli 2022.
Beslutet för lönejusteringen grundar sig på skriftligt definierade arbetsuppgifter för uppdraget som biträdande verksamhetschef, vilket även presenterades på samverkansmötet den 9 juni 2022. Uppgifter om period för uppdraget som biträdande verksamhetschef saknas i det skriftliga beslutet.

Med anledning av ärendet har en diskussion påbörjats inom SLSO om att förtydliga på SLSO:s Intranät att uppdrag som biträdande chef ska vara tidsbegränsade.

Kollektivavtal om flexibel arbetstid finns inom SLSO och enligt avtalet ska registrering ske efter arbetsledares anvisningar. Avtalet finns sparat på SLSO:s Intranät.
Efter vidtagna åtgärder avslutas ärendet.

Korallen

En anonym anmäla inkom till registrator på SLSO. I anmälan beskrivs hur en undersköterska på Korallen utgett sig för att vara läkare och rekommenderat läkemedelsjusteringar till patienter vilket enligt anmälan lett till att patienters sjukdomar blivit värre. I anmälan framförs även att undersköterskan har journalfört besök hos patienter som inte genomförts vilket lett till att medicin inte getts som ordinerat samt att blodsockerkontroller inte genomförts på patienter. I anmälan framförs att berörda chefer känner till detta men att åtgärder inte vidtagits.

Ärendet har överlämnats till berörd närsjukvårdschef för utredning i samverkan med verksamhetschef för Korallen.

Undersköterskan är utbildad läkare och har arbetat som läkare i sitt hemland men har ingen svensk legitimation och är timanställd på HLM Korallen som undersköterska. De patienter utredarna pratat med är medvetna om att personen är undersköterska.

Vid granskning av slumpmässigt utvalda journaler finns inget belägg att undersköterskan rekommenderat medicinjusteringar som lett till att patienter lagts in på sjukhus. Utredarna har inte heller blivit kontaktade av patienter eller anhöriga som kan bekräfta detta. Då visselblåsaren är anonym är det svårt att veta exakt vilka patienter det gäller.

Chefer har blivit upplysta av personal att undersköterskan diskuterat lämplighet och tidpunkt för intag av ett läkemedel med en patient. Vid telefonuppföljning framkommer att patient tar sina mediciner men väljer själv att ta en tablett på kvällen i stället för rekommenderat intag på morgon. Patienten framför i samtalet att den är undrande över denna medicin och att patienten själv väljer att ta medicinen på kvällen. Patienten uppmanades att diskutera sina mediciner och funderingar med sin ansvariga husläkare.

Berörda chefer framhåller att personal på Korallen oavsett om de är tillsvidareanställda eller timanställd behandlas på samma sätt. Det innebär bland annat att man har samtal, uppföljningar och vid en eventuell uppsägning undersöker om det finns sakliga grunder för uppsägning. Det kan t.ex. vara samarbetsproblem, att person utgör en patientsäkerhetsrisk eller arbetsvägran.

Vid journalgranskning finns inget som styrker att undersköterskan inte besökt patienterna. Man har slumpmässigt ringt upp patienter för att fråga om undersköterskan besökt dem. De patienter som talats med bekräftar att undersköterskan varit där på avtalad tid.

Gällande diabetiker i hemsjukvården har man gått igenom deras journaler det senaste 6 månaderna och ingen av dessa har blivit inlagda p.g.a. högt blodsocker.

Sjuksköterskor i hemsjukvården har påtalat för chefer att undersköterskan inte utfört arbetsuppgifter enligt sjuksköterskas instruktion t.ex. har extra besök hos patienter gjorts som inte kommunicerats med sjuksköterska. Närmsta chef har vid flera tillfällen under det senaste halvåret pratat med aktuell undersköterska gällande hans kommunikation och bristande återkoppling kring patienters hälsotillstånd samt att sjuksköterska i hemsjukvården är arbetsledare för undersköterskor. Samtal har även förts med sjuksköterska. Då samtalen inte lett till förändring av arbetssätt är inte undersköterskan inbokad på fler pass på HLM Korallen.
Efter vidtagna åtgärder avslutas ärendet.

Karin Persson
Tf. Sjukvårdsdirektör

Rikard Lindqvist
Tf. avdelningschef VS Ekonomi